

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2018-03-01

Närvarande: F.d. justitieråden Leif Thorsson och Lennart Hamberg
samt justitierådet Erik Nymansson

Informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster

Enligt en lagrådsremiss den 15 februari 2018 har regeringen (Justitiedepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster,
2. lag om ändring i lagen (2018:000) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Emelie Smiding.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster

Den föreslagna lagen genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1148, det s.k. NIS-direktivet, som i huvudsak behandlar informationssäkerhet hos leverantörer av samhällsviktiga tjänster. Direktivet innehåller även vissa, mindre långtgående, regler för leverantörer av digitala tjänster. Ett exempel på skillnaden är den reglerade tillsynen, som för de digitala tjänsternas del inte är en fortgående tillsyn utan en momentan som förekommer endast när tillsynsmyndigheten har en "befogad anledning" att anta att lagen, eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter, inte följs.

1 §

Paragrafen anger lagens syfte. Dess struktur blir lättare tillgänglig om den omformuleras något, exempelvis så:

Syftet med denna lag är att uppnå en hög nivå hos säkerheten i nätverk och informationssystem för

1. samhällsviktiga tjänster inom sektorerna
 - energi,
 - transport,
 - -:-:-
 - leverans och distribution av dricksvatten,
 - digital infrastruktur, samt
2. digitala tjänster.

Paragrafens andra stycke torde kunna utgå eftersom informationen anges i fotnot; definitionen "NIS-direktivet" bör i stället tillföras den föreslagna 2 §.

2 §

Till de definierade uttrycken bör föras också NIS-direktivet genom att dess fullständiga rubrik anges här.

De i punkterna 5–7 definierade uttrycken internetbaserad marknadsplats, internetbaserad sökmotor och molntjänst förekommer inte i lagen annat än i definitionen i punkt 4 av digital tjänst. Det kan övervägas att sammanföra punkterna 5–7 med punkt 4 som underavdelningar av definitionen av digital tjänst.

9 §

En förutsättning för att krav på informationssäkerhet i andra författningar ska gälla i stället för den lag som nu föreslås är att de andra kravens verkan minst motsvarar vad som föreskrivs i den nu föreslagna lagen. Vad som därvid ska beaktas behandlas i författningskommentaren men bör tas upp i lagtexten, t.ex. så att paragrafens text avslutas så:

... skyldigheterna enligt denna lag, med beaktande av bestämmelsernas omfattning samt vilken tillsyn och vilka sanktioner som är kopplade till kraven i bestämmelserna.

10 §

Ett företag som erbjuder digitala tjänster i Sverige ska under vissa omständigheter utse en företrädare. Det gäller om företaget inte har sitt huvudsakliga etableringsställe inom Europeiska unionen och inte något undantag enligt 5–9 §§ är tillämpligt, men också förutsatt att företaget inte har utsett någon företrädare i en annan medlemsstat. Detta bör komma till uttryck i lagtexten, t.ex. så:

En juridisk person som erbjuder digitala tjänster i Sverige men som inte har sitt huvudsakliga etableringsställe inom Europeiska unionen och inte heller har utsett en företrädare som är etablerad i en medlemsstat där tjänsterna erbjuds, ska, om inte något undantag från lagens tillämpningsområde enligt 5–9 §§ är tillämpligt, utse en sådan företrädare.

24 §

Vid föredragningen har erinrats om att uttrycket ”den som står under tillsyn” endast kan avse en leverantör av digitala tjänster från det att en befogad anledning uppkommit att anta att leverantören inte uppfyller de i 22 § omnämnda kraven. Tillsynen är alltså inte, till skillnad från vad som gäller leverantörer av samhällsviktiga tjänster, kontinuerlig.

26 §

Lagrådet föreslår, med anledning av ordningsföljden mellan de två där nämnda paragraferna, att första stycket får lyda:

Tillsynsmyndigheten får förelägga den som står under tillsyn att tillhandahålla information och ge tillträde enligt 24 och 25 §§.

Övrigt lagförslag

Lagrådet lämnar förslaget utan erinran.